

Zápis ze Sekce pro mezinárodní právo, právo EU a mezinárodní vztahy
středa 24. 10. 2024, 16:00 hod.

1) Úvod a přivítání JUDr. Antonínem Mokrým, předsedou Sekce

JUDr. Mokrý přivítal nového člena Sekce Dr. Iur. Ernsta Giese z advokátní kanceláře Giese&Partners, který v Sekci nahradí Mgr. Denisu Molnár, a zároveň představil novou národní zástupkyni AIJA Mgr. Karolínu Křešovou z advokátní kanceláře PRK& Partners.

2) Zástupci ČAK v mezinárodních organizacích

Přítomní zástupci informovali Sekci o novinkách z mezinárodních organizací, které zastupují.

FBE (Federation des Barreaux d'Europe): *JUDr. Lenka Vidovičová* – omluvena

IBA (International Bar Association): *JUDr. Dagmar Dubecká a JUDr. Robert Němec* - omluven

V květnu 2026 (přesný termín bude upřesněn) bude IBA pořádat svou Mid-Year konferenci v Praze, na jejíž organizaci již nyní spolupracuje s Odborem mezinárodních vztahů a Odborem vnějších vztahů ČAK.

JUDr. Dubecká se v září zúčastnila výroční konference IBA v Mexico City. Členství Ázerbajdžánské komory v IBA je stále předmětem zkoumání, a to zejména s ohledem na nezávislost advokacie na státních orgánech, genderovou nevyváženost, postavení žen a jiné.

Na Radě IBA bylo připomenuto nové vedení IBA, v jehož čele budou po dobu dvouletého funkčního období 2025-2026 dva prezidenti – Jaime Carey a Claudio Visco. Do funkce viceprezidenta byl zvolen Jorg Menzer a do funkce tajemnice Deborah Enix-Ross.

Byla schválena zpráva IBA Business and Human Rights Guidance for Bar Associations, která se zabývá odpovědnostmi advokátních kanceláří ve vztahu k lidským právům. Ústava IBA je stále v revizi.

UIA (Union Internationale des Avocats): *Dr.Iur. Erwin Hanslik*

V České republice jsou dva aktivní členové UIA, a to Dr.Iur. Erwin Hanslik a Hans-Ulrich Theobald. Na konci října 2024 se koná kongres UIA v Paříži, jeho součástí bude také Governing Board meeting, kterého se bude Dr. Hanslik účastnit jako národní zástupce ČR. Novým prezidentem UIA bude na období 2024-2025 Ital Carlo Mastellone. Příští rok se bude konat kongres UIA v Mexiku.

Dr. Giese informoval o proběhlé konferenci Law Made in Germany, kterou zorganizoval 10. 10. 2024 v Praze v Goethe Institutu jakožto president české Asociace německých advokátů (Deutscheranwaltsverrein).

AIJA (Association Internationale des jeunes avocats): *Mgr. Karolína Křešová a JUDr. Eva Indruchová*

JUDr. Indruchová se v září 2024 zúčastnila výročního kongresu AIJA v Madridu na téma – Globální myšlení: role mezinárodních právníků ve světě, který hledá odpovědi na své otázky. Česká republika zde byla zastoupena 9 českými advokáty. V rámci kongresu se konala také valná hromada, a to online formou. Příští kongres se uskuteční v srpnu 2025 ve Washingtonu na téma - Podpora budoucí generace právníků. Toto téma souvisí s novým mentoringovým projektem AIJA, v rámci něhož se starší členové mohou stát mentory mladších kolegů.

Mgr. Křešová, nová národní zástupkyně AIJA, informovala, že má AIJA aktuálně 16 aktivních členů z ČR a 2 členy ve výkonném výboru, a to JUDr. Evu Indruchovou a Mgr. Moniku Křížákovou. Mgr. Křešová dále zmínila, že se diskutuje o organizaci AIJA konference/kongresu v Praze předběžně na podzim 2026.

ECBA (European Criminal Bar Association): *Mgr. Miroslav Krutina*

V rámci voleb ECBA bylo zvoleno nové vedení, novou předsedkyní se stala Vânia Costa Ramos z Portugalska, která je první ženou v čele ECBA. Mgr. Krutina byl zvolen viceprezidentem ECBA na další 3 roky. V návaznosti na proběhlé volby se řeší reorganizace agendy. Novým tématem v rámci ECBA jsou lidská práva a byznys.

Mgr. Krutina jakožto předseda (pod)sekce pro cizinecké právo ČAK, jejíž vznik byl iniciován přesně před rokem na jednání sekce MEZ, informoval, že (pod)sekce je stále aktivní a dostala velký prostor pro připomínky k rekodifikaci cizineckého zákona. (Pod)sekce připraví pro představenstvo zprávu o své dosavadní činnosti a budoucích cílech.

HELP – Rada Evropy: *JUDr. Jiří Novák*

V rámci programu HELP Rady Evropy jsou čtyři nové kurzy – Gender equality a gender mainstreaming, Judges upholding the rule of law, Personal data protection in publication of judicial decisions, Umělá inteligence a lidská práva. ČAK už dlouho neorganizovala žádný HELP kurz, JUDr. Novák tudíž navrhuje, zda nezvážit organizaci některého kurzu v příštím roce, např. opět společně se SAK.

3) Informace z Rady Evropských advokátních komor (CCBE)

V návaznosti na zvolení nových zástupců Evropského parlamentu pořádá CCBE v listopadu Plenární zasedání v Bruselu v prostorách Evropského parlamentu, kde budou mít delegace možnost setkat se s nově zvolenými europoslanci, se zástupci Evropské komise i s pozvanými zástupci Rady Evropy.

Výbor expertů Rady Evropy pro ochranu advokátů (CJ-AV) dokončil – za významné podpory Rady evropských advokátních komor (CCBE) – v polovině září přípravu Evropské úmluvy o ochraně advokátní profese. Úmluva usiluje o posílení ochrany advokátů a práva na svobodný a nezávislý výkon jejich povolání s cílem zajistit ochranu práv všech osob. Na svém listopadovém plenárním zasedání jej ještě musí posoudit a schválit Evropský výbor pro právní spolupráci (CDCJ), poté projde návrh Úmluvy interním schvalovacím postupem Rady Evropy. Přijetí Výborem ministrů se očekává v první polovině roku 2025. K její ratifikaci bude potřeba i podpora z řad advokátů! Po jejím přijetí státy Rady Evropy bude otevřená k přistoupení zemím i mimo Evropskou unii.

V letošním roce byly vydány dva rozsudky týkající se advokátní povinnosti mlčenlivosti. První rozsudek byl vynesен v červenci 2024 ve věci C623/22 belgického případu ohledně směrnice DAC 6, v němž SDEU znovu zdůraznil ochranu advokátní povinnosti mlčenlivosti. Dále upřesnil, že zproštění oznamovací povinnosti se týká pouze advokátů, nikoliv dalších subjektů (notářů, daňových poradců apod).

SD EU ke směrnici DAC 6, ke spolupráci v oblasti daní z hlediska základních práv - Judikatura - Advokátní deník

Druhým rozsudkem SDEU je rozsudek ve věci C-432/23, Ordre des avocats du Barreau de Luxembourg, ze dne 26. září 2024 týkající se předběžné otázky Lucemburské advokátní komory ohledně výměny informací v oblasti daní. SDEU rozhodl, že Lucemburská právní úprava, která plošně rozlišuje úroveň ochrany advokátního tajemství v různých oblastech právní praxe, je nepřiměřená a v rozporu s unijním právem.

Aktuality EU _září 2024.pdf

Soudní dvůr EU dále stále řeší předběžnou otázku C- 295/23 Halmer Rechtsanwaltsgesellschaft (věc Mnichovské advokátní komory) ohledně spolufinancování advokátní kanceláře neadvokátními subjekty. Rozsudek by měl být vydán v průběhu podzimu.

Aktuality EU _prosinec 2024 + leden 2025.pdf

V oblasti legislativy se připravuje návrh směrnice o DPH pro digitální věk, která se bude týkat přechodu na elektronickou fakturaci. S ohledem na povinnost mlčenlivosti upozorňuje advokátní profese na možná rizika zneužití informací členskými státy. Evropská komise plánuje do konce roku 2025 vydat novou evaluaci směrnice DAC 6, na základě které by mělo dojít k zjednodušení celé struktury.

V létě byla zveřejněna Zpráva o právním státu za rok 2024 a výsledky srovnávacího přehledu o soudnictví.

Již jsou k dispozici výsledky dotazníku ohledně inovací v advokátní praxi a souvisejících otázek, které budou využity v rámci aktuálně zpracovávaného dokumentu o inovacích v právních službách CCBE výborem Future of the Legal Profession.

4) Námety členů Sekce MEZ – mezinárodní agenda k projednání na Sekci MEZ

Členové Sekce byli vyzváni, aby se dle svého zájmu ústně či písemně vyjádřili k formátu Sekce a sdělili své námety a připomínky, včetně témat, která by si do budoucna přáli zařadit na program jednání.

JUDr. Novák informoval o tom, že se zúčastnil schůzky s ministerstvem spravedlnosti ohledně elektronizace justice. Do budoucna by měl být plošně zajištěn vzdálený přístup do soudních spisů, aktuálně je již snad vyřešena otázka vybavení hardwarem. JUDr. Novák apeloval na ministerstvo, aby spolupracovalo s ČAK na zajištění školení advokátů ohledně praktického používání těchto inovací.

JUDr. Mokřý informoval, že se na ČAK ustavila nová sekce pro koncipienty, o jejíž členství vyjádřilo zájem zatím 35 zájemců. Sekci povede JUDr. Michala Plachká a místopředsedou bude JUDr. Ondřej Trubač. První jednání by se mělo uskutečnit již 10.12.2024.

5) Plánované akce organizované ČAK (ve spolupráci s odborem mezinárodních vztahů) pro rok 2024/2025

Mgr. Vojířová informovala o plánovaných akcích.

Webinář se soudci SDEU

Dne 11. listopadu 2024 se uskuteční webinář se soudci SDEU na téma Vývojové tendence v judikatuře soudů Evropské unie. Vystoupí Petra Švařilová-Pelzl, Jan Passer a David Petrлік. O webinář projeví zájem také justiční akademie, byl proto nabídnut i justičním profesím.

Webinář s Kalifornskou asociací advokátů

Dne 28. ledna 2025 se uskuteční webinář s Kalifornskou asociací advokátů na téma umělá inteligence a advokátní profese: regulace a etika AI z pohledu ČR, EU a USA.

Studijní cesta do Štrasburku k ESLP (jaro 2025)

Odbor MEZ plánuje v roce 2025 uspořádat studijní cestu k ESLP. Téma by tentokrát mohlo být zaměřeno na rodinné právo. Studijní cesta se uskuteční ve dnech 5. – 7. května 2025.

Seminář s Akademií evropského práva (ERA) v červnu 2025

Seminář s mezinárodní účastí bude zorganizován ve spolupráci s Odborem MEZ ve dnech 12. – 13. června 2025 ve školicích prostorách ČAK v budově Dunaj na téma „Digitalizace a umělá inteligence“.

Seminář/konference s frankofonní Asociací Masaryk

Na podzim 2025 (termín bude upřesněn) bude ve spolupráci s JUDr. Balíkem zorganizován seminář s Asociací Masaryk v Bordeaux v prostorách tamní advokátní školy. Tento seminář by mohl být zároveň výroční konferencí o historii advokacie.

Studijní cesta advokátů a advokátních koncipientů k Soudnímu dvoru EU

Odbor MEZ plánuje v roce 2025 uspořádat studijní cestu k SDEU. O přesném termínu konání, který bude na podzim tohoto roku, budete informováni.

6) Projekty organizované ČAK (ve spolupráci s odborem mezinárodních vztahů) pro rok 2024

Mgr. Slováčková informovala o aktuálně probíhajících projektech, ve kterých je ČAK partnerem.

Projekt TRADICIL (ELF) – nově předložený projekt

Nadace ELF připravila a předložila Evropské komisi v rámci poslední publikované výzvy nový vzdělávací projekt, do něhož se zapojila i ČAK. Projekt má dva pilíře: digitalizaci justice a

školení advokátů v oblasti nástrojů EU v občanském právu. ČAK se zavázala vyslat 10 českých advokátů na semináře do zahraničí zaměřené na rodinné právo a na dědické právo.

Projekt LITEL č. 2 (EFB) – nově předložený projekt

Dalším novým projektem, který uspěl ve výběrovém řízení u Evropské komise, v němž je ČAK partnerem společně s dalšími advokátními komorami, je projekt LITEL 2 pod vedením francouzské Advokátní školy EFB. Cílem projektu je příprava modulu o využívání umělé inteligence budoucími/mladými advokáty a dále modulů o moderním přístupu ke školení včetně využití digitálních nástrojů (školení školitelů).

JUDr. Antonín Mokrý poděkoval přítomným za účast na Sekci MEZ a jednání ukončil.